

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Praca z tekstem z perspektywy tłumacza - teksty użytkowe		9.4.0511	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Katarzyna Lukas, profesor uczelni; dr Marta Turska; dr Ewa Wojacek; dr Izabela Olszewska; dr Marta Bieszk			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - praca własna z tekstami zadanymi przez prowadzącego;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		25 godzin - samodzielna lektura (p. Wykaz literatury, Pozycje do samodzielnej lektury).	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy		- polski w wymiarze 40.00%	
- fakultatywny (do wyboru)		- niemiecki w wymiarze 60.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Praca w grupach		Zaliczenie na ocenę	
- Rozwiązywanie zadań		Formy zaliczenia	
		ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie z oceną na podstawie zaliczeń cząstkowych - ocen z zadań zleczanych przez prowadzącego.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	weryfikacja przez obserwację wypowiedzi studentów nt. tekstów przeznaczonych do dyskusji	ocena zrealizowanych zadań translatorskich
	Wiedza	
K_W04	+	+
K_W07	+	+
K_W15	+	+
	Umiejętności	
K_U04	+	+
K_U05	+	+
K_U10	+	+
K_U11	+	+
K_U12	+	+
K_U15	+	+
K_U17		+
	Kompetencje społeczne	
K_K01	+	+
K_K02	+	+
K_K04	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie przedmiotu "Praca z tekstem z perspektywy tłumacza - teksty ogólne" w semestrze 3.

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego i polskiego na poziomie pozwalającym osiągnąć zakładane efekty.

Cele kształcenia

Przedmiot stanowi kontynuację ćwiczeń "Praca z tekstem z perspektywy tłumacza - teksty ogólne". Celem przedmiotu jest: 1) doskonalenie umiejętności analizy, interpretacji, parafrazowania, modyfikacji i transformacji tekstów użytkowych najczęściej spotykanych w praktyce tłumacza, w ramach jednego języka (niemieckiego i polskiego), jako wstęp do ich tłumaczenia dla określonych specyficznych grup odbiorców, różnych mediów i zróżnicowanych funkcji tekstu docelowego; 2) doskonalenie umiejętności wstępnego opracowania tekstu przeznaczonego do przekładu automatycznego, postępcja gotowych tłumaczeń. Przykładowe teksty: instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, umowy cywilnoprawne, regulaminy, protokoły, ulotki medyczne, foldery reklamowe - pobierane z profesjonalnych stron internetowych, co zapewnia zarówno wysoki poziom merytoryczny, jak i aktualność tekstów. Na zajęciach diskutowane są ponadto wybrane lektury samodzielnie przeczytane przez studentów, dotyczące tekstów użytkowych z perspektywy translatorskiej - p. wykaz pozycji do samodzielnej lektury.

Treści programowe

Gatunki tekstów użytkowych najczęściej spotykane w praktyce tłumacza. Przekład a inne sposoby opracowania, transformacji i adaptacji tekstu użytkowego w zależności od medium, grupy odbiorców docelowych, przeznaczenia i funkcji translacji w kulturze docelowej. Słownictwo fachowe w tekstach użytkowych: słowniki specjalistyczne, literatura fachowa, źródła internetowe. Przygotowanie tekstu do tłumaczenia maszynowego, postępcja translacji. W ćwiczeniach polegających na opracowywaniu i parafrazowaniu tekstów użytkowych zadanych przez prowadzącego (w języku niemieckim i polskim) studenci korzystają ze słowników ogólnych oraz specjalistycznych (jedno- i dwujęzycznych) dostępnych w bibliotekach UG, słowników oraz narzędzi do tłumaczenia automatycznego dostępnych w Internecie.

Wykaz literatury

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Literatura wykorzystywana do pracy z tekstem:

- Piprek Jan, Ippold Juliusz, Wielki słownik polsko-niemiecki/niemiecko-polski z suplementem, WP, Warszawa 2000.
- Wiktorowicz Józef, /red./ Wielki słownik polsko-niemiecki, PWN, Warszawa 2008.
- Duden: Deutsches Universalwörterbuch, Dudenverlag, Mannheim 1996.
- Duden: Sinn- und sachverwandte Wörter. Dudenverlag, Mannheim 2000.
- PONS Wielki słownik niemiecko-polski, Lektor Klett, Poznań 2007.
- pons.pl, duden.de, dwds.de
- Dąbrówka Andrzej, Geller Ewa, Turczyn Ryszard: Słownik synonimów, Warszawa 1998.
- Ponadto: słowniki specjalistyczne polsko-niemieckie/niemiecko-polskie z różnych dziedzin, w zależności od tematyki opracowywanych tekstów użytkowych (słownik ochrony środowiska, naukowo-techniczny, medyczny, ekonomiczno-prawniczy itp.).

Pozycje do samodzielnej lektury:

- Kadrić M., Kaindl K., Kaiser-Cooke M., 2010: Translatorsche Methodik. Wien.
- Kupsch-Losereit S., 2008: Vom Ausgangstext zum Zieltext: eine Wegbeschreibung translatorischen Handelns. Berlin.
- Lukas K., 2010: Zwischen Information und Ästhetik. Zur Gestaltung von Werbetexten im Polnischen und Deutschen aus übersetzungsdidaktischer Perspektive, w: „Studia Germanica Gedanensia“ 23 (2010), s. 127-145.
- Pieńkos J., 2003: Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki. Zakamycze.
- Reiß K., 2000: Texttyp und Übersetzen. W: Tejze: Grundfragen der Übersetzungswissenschaft. Wiener Vorlesungen. Hg. von Mary Snell-Hornby und Mira Kadric. Wien, s. 81-91.
- Reiß K., 2000: Textsorten, Textsortenkonventionen und Übersetzen. W: Tejze: Grundfragen der Übersetzungswissenschaft. Wiener Vorlesungen. Hg. von Mary Snell-Hornby und Mira Kadric. Wien, s. 92-105.
- Resch, R. 2006, Translatorsche Textkompetenz: Texte im Kulturtransfer. Frankfurt a.M.
- Schreiber, M. 2004, Übersetzung und andere Formen der Textverarbeitung und Textreproduktion in sprachwissenschaftlicher Sicht, w: Kittel, H. (red.): Übersetzung - Translation - Traduction. Ein internationales Handbuch zur Übersetzungsforschung. 1. Teilband. Berlin, New York, s. 268-275.
- Voellnagel A., 2014, Jak nie tłumaczyć tekstów technicznych. Warszawa.
- Werthmann A., Witt A., 2014: Maschinelle Übersetzung – Gegenwart und Perspektiven. In: Stickel, Gerhard (Hrsg.): Translation and Interpretation in Europe. Contributions to the Annual Conference 2013 of EFNIL in Vilnius. Frankfurt am Main. S. 79-103. (Duisburger Arbeiten zur Sprach- und Kulturwissenschaft 102) (dostępne online).

Wykaz literatury będzie każdorazowo uzupełniany/aktualizowany przez prowadzącego zajęcia.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W04, K_W07, K_W15 K_U04, K_U05, K_U10, K_U11, K_U12, K_U15, K_U17 K_K01, K_K02, K_K04	K_W04, K_W07, K_W15 Student: - zna i rozumie niemiecką terminologię z zakresu translatoryki oraz lingwistyki tekstu (K_W04), - ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu translatoryki (K_W07), - ma zaawansowaną wiedzę o podobieństwach i różnicach pomiędzy studiowanym językiem niemieckim a językiem polskim w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego występującego w tekstach użytkowych (K_W15).
	Umiejętności K_U04, K_U05, K_U10, K_U11, K_U12, K_U15, K_U17 Student: - zna i potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych typowych dla translatoryki, w szczególności potrafi opisać zasady analizy, interpretacji i przygotowania tekstu pod kątem tłumaczenia maszynowego (K_U04), - umie samodzielnie zdobywać wiedzę (zwłaszcza dotyczącą sposobów różnorodnych transformacji tekstów pod kątem tłumaczenia) i rozwijać umiejętności badawcze korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego (K_U05), - ma umiejętność merytorycznego uzasadniania dokonywanych transformacji tekstu pod kątem tłumaczenia (K_U10), - potrafi dokonać analizy, interpretacji i modyfikacji tekstu, zdefiniować i opisać grupę docelową (K_U10), - potrafi ocenić jakość gotowego tłumaczenia maszynowego i dokonać jego postępcji (K_U10), - potrafi krytycznie wykorzystać poglądy innych tłumaczy (K_U10), - potrafi formułować wnioski oraz komunikować je zróżnicowanym kręgom adresatów - w szczególności zleceniodawcom i odbiorcom przekładu (K_U10), - potrafi używać języka specjalistycznego z zakresu translatoryki i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny w języku niemieckim, wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne (K_U11), - umie tworzyć typowe teksty pisemne w języku niemieckim, korzystając ze schematów różnych gatunków tekstów dostępnych w źródłach tradycyjnych i internetowych (K_U12), - umie komunikować się w języku przedmiotowym na poziomie B1+/B2 (zależnie od treści programowych na danych zajęciach), stale pracuje nad rozszerzaniem słownictwa i użytych struktur, przez co przyczynia się osiągnięcia poziomu kompetencji językowych na poziomie C1 pod koniec studiów (K_U15), - potrafi odpowiednio planować i określać priorytety służące realizacji określonego przez siebie, wraz z innymi lub przez innych zadania translatorskiego (K_U17).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K02, K_K04

Student:

- ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności translatorskich oraz w zakresie tworzenia tekstów, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści (K_K01),
- potrafi ocenić, kiedy do rozwiązania problemu tłumaczeniowego potrzebna jest wiedza eksperta (specjalisty z danej dziedziny lub innego tłumacza), nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc (K_K02),
- identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu tłumacza, jego dorobkiem i tradycją (K_K04),
- rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za dokonane transformacje tekstu wyjściowego, trafny dobór strategii i narzędzi tłumaczeniowych oraz rzetelność informacji przekazywanych w przekładzie (K_K04).

Kontakt

katarzyna.lukas@ug.edu.pl